

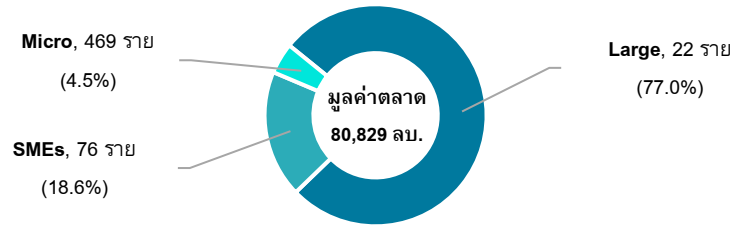
ภาพรวมธุรกิจ

- อุตสาหกรรมปุ๋ยของไทยโดยภาพรวมสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่มหลัก คือ ปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอินทรีย์ โดยในเชิงโครงสร้างตลาดปุ๋ยเคมียังเป็นสินค้าหลักที่ขับเคลื่อนตลาด ทั้งในมิติการผลิตในประเทศและการนำเข้า เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่ยังพึ่งพาปุ๋ยเคมีเป็นแหล่งธาตุอาหารหลักสำหรับพืช เพื่อรองรับความต้องการใช้ปุ๋ยเคมีเฉลี่ยราว 2-3 ล้านตันต่อปี ขณะที่การใช้ปุ๋ยอินทรีย์แม้จะมีแนวโน้มเติบโตตามกระแสเกษตรกรอินทรีย์และนโยบายภาครัฐ แต่ในปัจจุบันยังมีสัดส่วนการนำเข้าต่ำกว่าปุ๋ยเคมีอย่างมีนัยสำคัญ อย่างไรก็ตาม โดยข้อมูลสถิติการผลิตในปัจจุบันเน้นครอบคลุมเฉพาะปุ๋ยเคมี ส่วนปุ๋ยอินทรีย์นั้น เกษตรกรยังผลิตและใช้จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรภายในฟาร์มเองเป็นหลัก ทำให้ปริมาณการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ไม่ได้ถูกรวบรวมเป็นข้อมูลสถิติอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ ข้อมูลสถิติสะท้อนว่าไทยต้องนำเข้าปุ๋ยเคมีคิดเป็นสัดส่วนกว่า 99% ของปริมาณการนำเข้าปุ๋ยทั้งหมด ขณะที่การนำเข้าปุ๋ยอินทรีย์มีปริมาณค่อนข้างจำกัดเมื่อเทียบกับปุ๋ยเคมี และตลาดปุ๋ยอินทรีย์ส่วนใหญ่ยังพึ่งการผลิตภายในประเทศเป็นหลัก สะท้อนว่าบทบาทหลักในการขับเคลื่อนตลาดปุ๋ยของไทยในปัจจุบันยังคงอยู่ที่ปุ๋ยเคมีเป็นสำคัญ ทั้งในด้านการตอบโจทย์ผลผลิต และการเชื่อมโยงกับโครงสร้างห่วงโซ่อุปทานโลก
- อุตสาหกรรมปุ๋ยเคมีของประเทศไทยมีลักษณะอยู่ในช่วงกลางน้ำ (Midstream) ของห่วงโซ่อุปทาน เนื่องจากประเทศยังไม่มีศักยภาพในการผลิตวัตถุดิบตั้งต้นที่สำคัญในขั้นต้นน้ำ (Upstream) เช่น แอมโมเนีย หินฟอสเฟต และโพแทสเซียมคลอไรด์ ซึ่งเป็นสารตั้งต้นหลักในการผลิตแม่ปุ๋ย ส่งผลให้ผู้ประกอบการไทยจำเป็นต้องพึ่งพาการนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศเกือบทั้งหมด วัตถุดิบนำเข้าส่วนใหญ่อยู่ในรูปของแม่ปุ๋ย ที่ประกอบด้วยธาตุอาหารหลัก 3 ชนิด ได้แก่ ไนโตรเจน (N) ฟอสฟอรัส (P) และโพแทสเซียม (K) โดยนำมาผสมสูตรภายในประเทศให้เหมาะสมกับสภาพดินและชนิดพืชเศรษฐกิจของไทย นอกจากนี้ ยังมีการนำเข้าปุ๋ยสูตรสำเร็จรูป (Compound NPK) จากต่างประเทศเพื่อนำมาจำหน่ายโดยตรง โดยไม่ได้ผ่านกระบวนการผลิตเพิ่มเติมในประเทศ ด้วยโครงสร้างดังกล่าว บทบาทหลักของอุตสาหกรรมปุ๋ยเคมีไทยจึงอยู่ที่กระบวนการผสมสูตร บรรจุ และกระจายสินค้า มากกว่าการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตหรือการผลิตแม่ปุ๋ยในขั้นต้นน้ำ ทำให้ต้นทุนของผู้ประกอบการภายในประเทศมีความอ่อนไหวต่อความผันผวนของราคาแม่ปุ๋ยในตลาดโลก ซึ่งปัจจัยเหล่านี้มักสะท้อนผ่านมายังราคาจำหน่ายปุ๋ยในประเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ นอกจากนี้ การพึ่งพาวัตถุดิบนำเข้าในระดับสูงยังสะท้อนข้อจำกัดด้านความมั่นคงของวัตถุดิบในระยะยาว และเป็นอุปสรรคต่อการยกระดับอุตสาหกรรมไปสู่การผลิตที่มีมูลค่าเพิ่มและเทคโนโลยีขั้นสูงมากขึ้น ส่วนโครงสร้างตลาดการผลิตปุ๋ยเคมีของไทยมุ่งรองรับความต้องการใช้ภายในประเทศเป็นหลัก โดยมีสัดส่วนการส่งออกเฉลี่ยเพียงประมาณ 1%–5% ของปริมาณการผลิตรวมต่อปี และตลาดส่งออกสำคัญส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน (CLMV) เป็นหลัก
- จากข้อมูลของ BOL Enlite พบว่า ในปี 2567 ธุรกิจปุ๋ยเคมีของไทยมีมูลค่าตลาดรวมประมาณ 80,829 ล้านบาท โดยมีผู้ประกอบการที่จดทะเบียนในรูปแบบนิติบุคคลทั้งสิ้น 567 ราย อย่างไรก็ตาม โครงสร้างการแข่งขันภายในอุตสาหกรรมมีลักษณะกระจุกตัวอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีผู้ประกอบการรายใหญ่เพียง 22 ราย หรือราว 4% ของจำนวนผู้เล่นทั้งหมด ครองส่วนแบ่งตลาดมากถึง 77% สะท้อนถึงความได้เปรียบเชิงโครงสร้างทั้งในด้านต้นทุนการผลิต เครือข่ายจัดจำหน่ายที่ครอบคลุมระดับประเทศ และความสามารถในการนำเข้าแม่ปุ๋ยจากต่างประเทศโดยตรง ในทางตรงกันข้ามผู้ประกอบการรายย่อย (Micro) ซึ่งมีจำนวนมากถึง 469 ราย หรือประมาณ 83% ของผู้เล่นทั้งหมด กลับมีส่วนแบ่งตลาดเพียง 4% ซึ่งชี้ให้เห็นถึงข้อจำกัดด้านขนาดธุรกิจ กำลังการผลิต และอำนาจต่อรองในห่วงโซ่อุปทาน โดยผู้ประกอบการกลุ่มนี้มักเผชิญกับต้นทุนวัตถุดิบที่สูงกว่า (เนื่องจากต้องซื้อผ่านตัวแทนหรือผู้นำรายใหญ่) และมีข้อจำกัดในการเข้าถึงตลาดในวงกว้าง ส่งผลให้การแข่งขันในกลุ่ม Micro มีความเข้มข้นสูง และมีโอกาสในการเติบโตและสร้างรายได้ที่อยู่ในวงจำกัด

Disclaimer:

ข้อมูล บทวิเคราะห์ และการแสดงความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในรายงานฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของแหล่งข้อมูลที่ได้รับมาจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน) จะไม่รับผิดชอบความเสียหายใดๆ ทั้งปวงที่เกิดขึ้นจากการนำข้อมูล บทวิเคราะห์ การคาดการณ์ และความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ไปใช้ โดยผู้ที่ประสงค์จะนำไปใช้ต้องยอมรับความเสี่ยงและความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเองโดยลำพัง

รูปที่ 1 โครงสร้างมูลค่าตลาดปุ๋ยเคมี ปี 2567

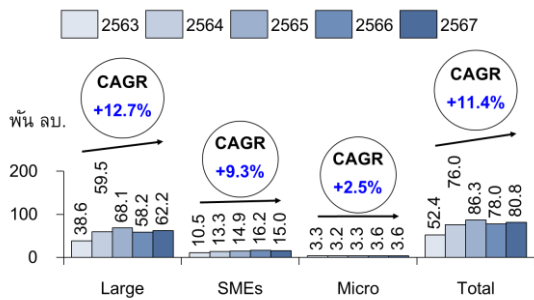

ที่มา: BOL Enlite (TSIC: 20121)

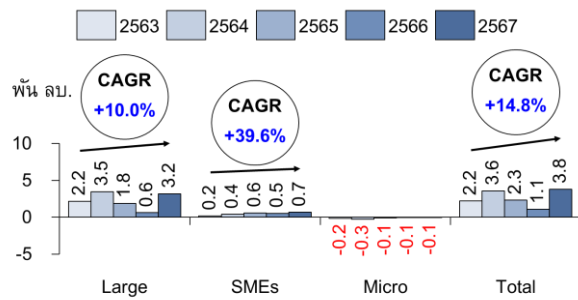
หมายเหตุ: ขนาดธุรกิจจำแนกตามรายได้ ตามนิยามของ LH Bank (Large > 500 ลบ., SMEs 50-500 ลบ., Micro < 50 ลบ.), (%) = สัดส่วนมูลค่าตลาด

- เมื่อพิจารณาแยกตามขนาดธุรกิจระหว่างปี 2563-2567 พบว่า ผู้ประกอบการรายใหญ่มีรายได้รวมเติบโตเฉลี่ย 12.7% ต่อปี และยังสามารถรักษาส่วนแบ่งตลาดได้แม้รายได้ลดลงจากระดับสูงสุดในปี 2565 ซึ่งเป็นผลจากความสามารถในการนำเข้าแม่ปุ๋ยโดยตรง การบริหารคลังสินค้าได้มีประสิทธิภาพ และการมีเครือข่ายกระจายสินค้าครอบคลุมทุกภูมิภาค ขณะที่ผู้ประกอบการ SMEs มีอัตราการเติบโตในระดับค่อนข้างดีที่ 9.3% ต่อปี สะท้อนศักยภาพในการขยายตลาดในระดับภูมิภาคและการปรับตัวได้อย่างยืดหยุ่น ส่วนผู้ประกอบการ Micro เติบโตเฉลี่ยเพียง 2.5% ต่อปี ตลอดช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ประกอบกับการประสพภาวะขาดทุนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสะท้อนข้อจำกัดเชิงโครงสร้างด้านขนาดธุรกิจ ความสามารถในการจัดหาวัตถุดิบ และช่องทางตลาดที่ยังจำกัด

รูปที่ 2 รายได้รวมของผู้ประกอบการในธุรกิจปุ๋ยเคมี

รูปที่ 3 กำไร (ขาดทุน) สุทธิ ของผู้ประกอบการในธุรกิจปุ๋ยเคมี

ที่มา: BOL Enlite (TSIC: 20121)

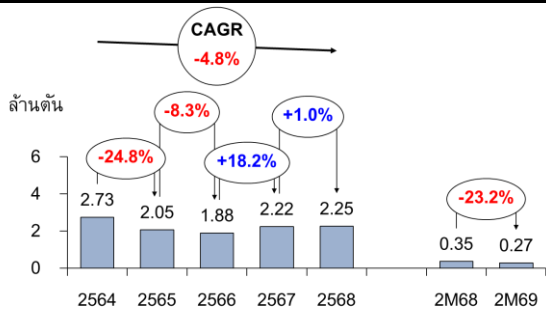
หมายเหตุ: ขนาดธุรกิจจำแนกตามรายได้ ตามนิยามของ LH Bank (Large > 500 ลบ., SMEs 50-500 ลบ., Micro < 50 ลบ.)

- สำหรับการผลิตและความต้องการใช้ปุ๋ยในช่วง 2 เดือนแรกของปี 2569 มีทิศทางชะลอลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า สะท้อนจากปริมาณการผลิตปุ๋ยเคมีที่หดตัว 23.2%YoY สอดคล้องกับปริมาณการบริโภคที่หดตัว 23.0%YoY จากการลดลงของทั้งปริมาณการบริโภคในประเทศและการส่งออก โดยการชะลอตัวดังกล่าวเป็นผลจากการกำลังซื้อของเกษตรกรทั้งในและต่างประเทศที่ปรับลดลงจากแรงกดดันด้านราคาสินค้าเกษตร โดยเฉพาะพืชเศรษฐกิจสำคัญหลายรายการที่มีราคาปรับลดลงจากปีก่อน โดยข้อมูลจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) พบว่า ในช่วง 2 เดือนแรกของปี 2569 รายได้เกษตรกรของไทยหดตัว 7.0%YoY ตามการปรับลดลงอย่างมีนัยสำคัญของราคาข้าว (-7.9%YoY) ราคาอ้อย (-21.2%YoY) ราคายางพารา (-17.8%YoY) และราคาน้ำมันปาล์ม (-24.6%YoY) ซึ่งส่งผลให้เกษตรกรปรับพฤติกรรมการใช้ปุ๋ย โดยลดปริมาณการใช้ หรือเน้นการใช้เฉพาะจุดเพื่อควบคุมต้นทุน อย่างไรก็ตาม แรงกดดันจากราคาปุ๋ยเคมีที่ยังทรงตัวในระดับสูง ยังคงเป็นปัจจัยจำกัดอุปสงค์ปุ๋ยเคมี โดยเฉพาะกลุ่มพืชที่มีผลตอบแทนต่อไร่ต่ำ ทั้งนี้ ราคาปุ๋ยในประเทศยังได้รับแรงกดดันจากต้นทุนวัตถุดิบนำเข้าที่สูง เนื่องจากอุปทานตั้งตัวจากประเทศผู้ผลิตสำคัญอย่างจีน และรัสเซีย ทำให้เกษตรกรต้องบริหารจัดการการใช้ปุ๋ยอย่างระมัดระวัง นอกจากนี้ ความตึงเครียดในตะวันออกกลางยังผลักดันราคาพลังงานและค่าขนส่งโลกให้สูงขึ้น ซึ่งเป็นแรงกดดันต่อราคาปุ๋ยเคมีในระยะถัดไปผ่านต้นทุนการผลิตและนำเข้า

Disclaimer:

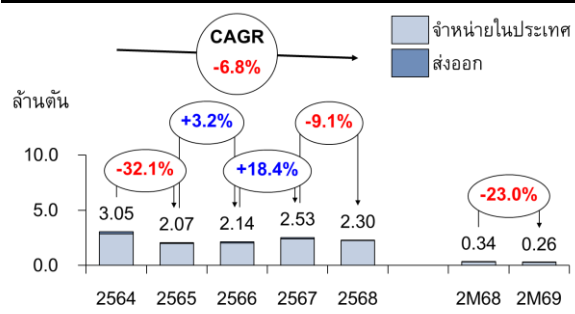
ข้อมูล บทวิเคราะห์ และการแสดงความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในรายงานฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของแหล่งข้อมูลที่ได้รับมาจากแหล่งข้อมูลเชื่อถือได้ ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน) จะไม่รับผิดชอบความเสียหายใดๆ ทั้งปวงที่เกิดขึ้นจากการนำข้อมูล บทวิเคราะห์ การคาดการณ์ และความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ไปใช้ โดยผู้ที่ใช้ประสงค์จะนำไปใช้ต้องยอมรับความเสี่ยงและความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเองโดยลำพัง

รูปที่ 4 ปริมาณการผลิตปุ๋ยเคมีของไทย

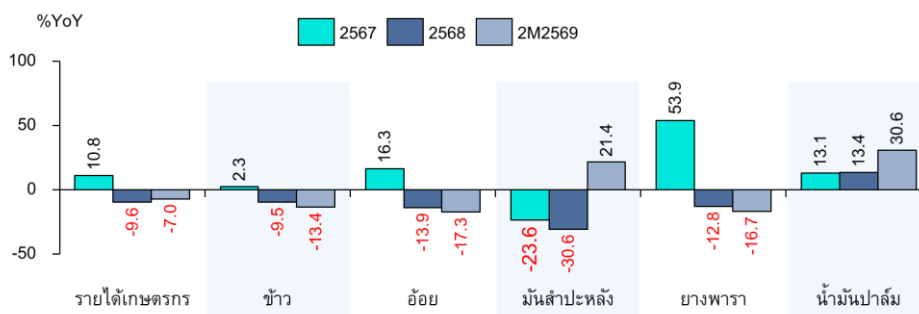
ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.)

รูปที่ 5 ปริมาณการจำหน่ายปุ๋ยเคมีของไทย

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.)

รูปที่ 6 อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เกษตรกรของไทย จำแนกตามประเภทพืชผลทางการเกษตรที่สำคัญ

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.)

- ด้านภาพรวมการนำเข้าปุ๋ย ประเทศไทยพึ่งพาการนำเข้าปุ๋ยเคมีเป็นหลัก ขณะเดียวกันมีการนำเข้าปุ๋ยอินทรีย์ในสัดส่วนที่ค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับปุ๋ยเคมี โดยในปี 2568 ไทยมีปริมาณการนำเข้าปุ๋ยเคมีรวมทั้งสิ้น 6.47 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 4.0%YoY แบ่งเป็นการนำเข้าแม่ปุ๋ย (N, P, K) 4.39 ล้านตัน หรือคิดเป็น 67.9% ของปริมาณการนำเข้าทั้งหมด ส่วนที่เหลืออีก 32.1% เป็นการนำเข้าปุ๋ยเคมีสำเร็จรูป (Compound NPK) ทั้งนี้ ในช่วง 2 เดือนแรกของปี 2569 ปริมาณการนำเข้าปุ๋ยเคมีหดตัวลง 31.4%YoY จากการลดลงของการนำเข้าแม่ปุ๋ย (N, P, K) และปุ๋ยเคมีสำเร็จรูป เนื่องจากระดับราคาปุ๋ยโลกที่ยังทรงตัวในระดับสูง จากอุปทานตึงตัวและข้อจำกัดด้านการส่งออกของผู้ผลิตรายใหญ่ เช่น จีน และรัสเซีย ทำให้ผู้นำเข้าไทยชะลอคำสั่งซื้อใหม่ และบริหารสต็อกเดิมจากปริมาณการนำเข้าที่สูงในช่วงก่อนหน้า นอกจากนี้ ความตึงเครียดในตะวันออกกลางและยุโรปยังคงเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อราคาพลังงานโลก โดยเฉพาะราคาก๊าซธรรมชาติที่เป็นวัตถุดิบหลักในการผลิตปุ๋ยไนโตรเจน ขณะที่นโยบายควบคุมการส่งออกปุ๋ยของจีนยังมีแนวโน้มเข้มงวดต่อเนื่อง โดยยังรักษากรอบโควตาและมาตรการจำกัดการส่งออกปุ๋ยไนโตรเจนและฟอสเฟต ในด้านตลาดนำเข้าในปี 2568 ไทยมีการนำเข้าปุ๋ยไนโตรเจน (N) ที่สัดส่วนราว 50.3% ของปริมาณนำเข้าปุ๋ยทั้งหมด โดยนำเข้าจากซาอุดีอาระเบีย (33.0%) มาเลเซีย (13.2%) และโอมาน (11.2%) ขณะที่แม่ปุ๋ยฟอสฟอรัส (P) มีสัดส่วนเพียง 0.1% ส่วนใหญ่นำเข้าจากอียิปต์ (91.8%) ส่วนแม่ปุ๋ยโพแทสเซียม (K) มีสัดส่วนประมาณ 17.5% นำเข้าจากแคนาดา (32.9%) สปป.ลาว (20.7%) และจอร์แดน (15.5%) และอีก 32.1% เป็นการนำเข้าปุ๋ยเคมีสำเร็จรูป (Compound NPK) โดยนำเข้าจากจีน (30.6%) รัสเซีย (27.8%) และเกาหลีใต้ (15.6%) โดยจากโครงสร้างการนำเข้าปุ๋ยเคมีของไทย สะท้อนว่าแม่ปุ๋ยของไทยมีความอ่อนไหวต่อความเสี่ยงจากตะวันออกกลางค่อนข้างมาก โดยเฉพาะแม่ปุ๋ยไนโตรเจน (N) ที่ไทยนำเข้าจากซาอุดีอาระเบียและโอมานในสัดส่วนสูง ทำให้ต้นทุนแม่ปุ๋ย

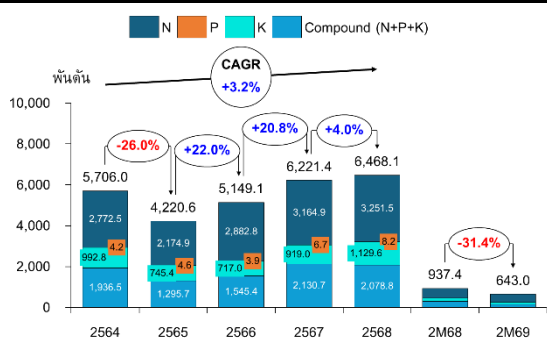
Disclaimer:

ข้อมูล บทวิเคราะห์ และการแสดงความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในรายงานฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของแหล่งข้อมูลที่ได้รับมาจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน) จะไม่รับผิดชอบความเสียหายใดๆ ทั้งปวงที่เกิดขึ้นจากการนำข้อมูล บทวิเคราะห์ การคาดการณ์ และความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ไปใช้ โดยผู้ที่ประสงค์จะนำไปใช้ต้องยอมรับความเสี่ยงและความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเองโดยลำพัง

ในโตรเจนของไทยผูกโยงกับความผันผวนของสงครามและความไม่แน่นอนด้านภูมิรัฐศาสตร์ในตะวันออกกลางที่ส่งผลกระทบต่อราคาก๊าซธรรมชาติ ซึ่งเป็นต้นทุนหลักของการผลิตปุ๋ยยูเรีย แอมโมเนียและต้นทุนพลังงาน รวมถึงค่าขนส่งระหว่างประเทศที่กระทบเส้นทางเดินเรือหรือโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงาน ที่ทำให้ปริมาณส่งออกแม่ปุ๋ยจากบางประเทศหดตัวหรือส่งมอบล่าช้า ส่งผลให้ราคาแม่ปุ๋ยในตลาดโลกปรับตัวสูงและผันผวนมากขึ้น

- ขณะเดียวกันไทยมีการนำเข้าปุ๋ยจากสัตว์หรือพืช (ปุ๋ยอินทรีย์) ในสัดส่วนที่ค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับปุ๋ยเคมี โดยคิดเป็นเพียงประมาณ 0.2% ของปริมาณการนำเข้าปุ๋ยรวมทั้งหมด อย่างไรก็ตาม ปริมาณการนำเข้าปุ๋ยจากสัตว์หรือพืชค่อนข้างผันผวน โดยมีแนวโน้มขยายตัวในช่วง 5 ปี (ปี 2564-2568) ในอัตราการเติบโตเฉลี่ยที่ราว 24.9% ต่อปี แต่ในช่วง 2 เดือนแรกของปี 2569 ปริมาณการนำเข้าปุ๋ยจากสัตว์หรือพืชหดตัวลง 39.4%YoY ซึ่งสะท้อนถึงลักษณะอุปสงค์ที่ยังไม่สม่ำเสมอและจำกัดอยู่ในกลุ่มเกษตรกรเฉพาะ เช่น กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ ประกอบกับปุ๋ยอินทรีย์ยังไม่สามารถทดแทนปุ๋ยเคมีได้เต็มที่ในระยะสั้น เนื่องจากให้ผลผลิตช้ากว่าและควบคุมธาตุอาหารได้ยากกว่า อีกทั้งยังมีความอ่อนไหวต่อปัจจัยด้านราคาและต้นทุนโลจิสติกส์ที่ค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับมูลค่าสินค้าจากการที่ปุ๋ยอินทรีย์มีความเข้มข้นของธาตุอาหารต่ำ ในด้านแหล่งนำเข้าปุ๋ยอินทรีย์ของไทยมีการกระจุกตัวค่อนข้างสูง โดยในปี 2568 ไทยนำเข้าจากเวียดนามเป็นหลักในสัดส่วน 81.5% รองลงมา ได้แก่ สหรัฐอเมริกา 5.8% และอิตาลี 4.2% สะท้อนการพึ่งพาแหล่งนำเข้าหลักในภูมิภาคเอเชีย โดยเฉพาะเวียดนามที่มีความได้เปรียบด้านต้นทุนและโลจิสติกส์ แม้ในระยะยาวปุ๋ยอินทรีย์อาจมีบทบาทเพิ่มขึ้นตามแนวโน้มเกษตรยั่งยืน แต่ในเชิงโครงสร้างปุ๋ยเคมียังคงเป็นปัจจัยหลักของระบบการผลิตภาคเกษตรไทย

รูปที่ 7 ปริมาณการนำเข้าแม่ปุ๋ยและปุ๋ยเคมีของไทย

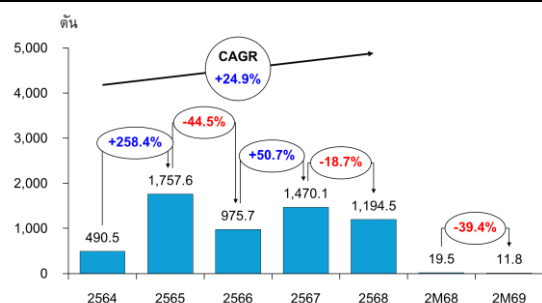
ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

ตารางที่ 1 แหล่งนำเข้าปุ๋ยเคมีปี 2568, ปริมาณ

	%Share	แหล่งนำเข้า
ไนโตรเจน (N)	50.3	ซาอุดีอาระเบีย (33.0%), มาเลเซีย (13.2%), โอมาน (11.2%)
ฟอสฟอรัส (P)	0.1	อียิปต์ (91.8%), จีน (3.7%), สหรัฐอเมริกา (2.8%)
โพแทสเซียม (K)	17.5	แคนาดา (32.9%), สปป. ลาว (20.7%), จอร์แดน (15.5%)
ปุ๋ยเคมีสำเร็จรูป (Compound NPK)	32.1	จีน (30.6%), รัสเซีย (27.8%), เกาหลีใต้ (15.6%)

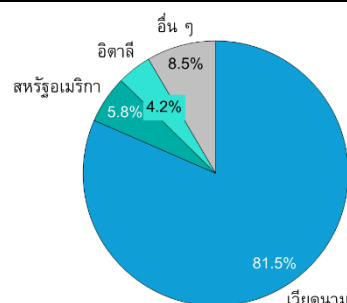
ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

รูปที่ 8 ปริมาณการนำเข้าปุ๋ยจากสัตว์หรือพืชของไทย

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์
หมายเหตุ : HS Code 3101 ปุ๋ยจากสัตว์หรือปุ๋ยจากพืช

รูปที่ 9 แหล่งนำเข้าปุ๋ยจากสัตว์หรือพืชปี 2568, ปริมาณ

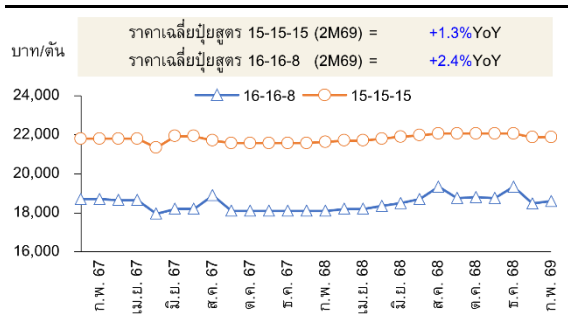

Disclaimer:

ข้อมูล บทวิเคราะห์ และการแสดงความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในรายงานฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของแหล่งข้อมูลที่ได้รับมาจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน) จะไม่รับผิดชอบความเสียหายใดๆ ทั้งปวงที่เกิดขึ้นจากการนำข้อมูล บทวิเคราะห์ การคาดการณ์ และความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ไปใช้ โดยผู้ที่ใช้จะพึงระวังและรับผิดชอบต่อความเสี่ยงและความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเองโดยลำพัง

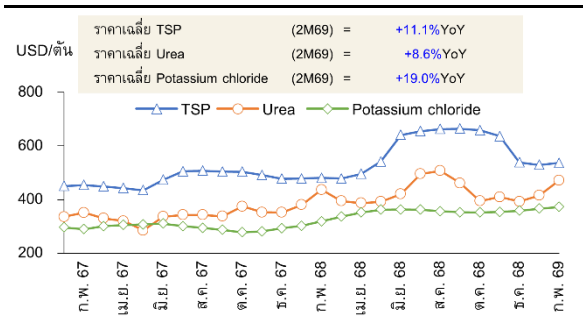
- ด้านราคาปุ๋ยเคมี ในช่วง 2 เดือนแรกของปี 2569 มีทิศทางปรับตัวเพิ่มขึ้นทั้งตลาดภายในประเทศและตลาดโลก โดยข้อมูลจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) ระบุว่า ราคาปุ๋ยเคมีสูตรสำเร็จในประเทศ เช่น สูตร 15-15-15 มีราคาเฉลี่ยอยู่ที่ราว 21,800 บาทต่อตัน เพิ่มขึ้น 1.3%YoY ขณะที่สูตร 16-16-8 มีราคาเฉลี่ยอยู่ที่ราว 18,000 บาทต่อตัน ปรับเพิ่มขึ้น 2.4%YoY สะท้อนต้นทุนการนำเข้าที่สูงขึ้นตามทิศทางราคาสินค้าในตลาดโลก โดยราคาของแม่ปุ๋ยหลักแรงตัวขึ้นจากภาวะอุปทานที่ตึงตัวทั่วโลก ทั้งนี้ จากฐานข้อมูล World Bank พบว่า ราคาแม่ปุ๋ยหลัก ได้แก่ ราคาปุ๋ยโพแทสเซียมคลอไรด์, ปุ๋ย TSP (Triple Superphosphate) และ ปุ๋ยยูเรีย ปรับตัวเพิ่มขึ้น 19.0%YoY, 11.1%YoY และ 8.6%YoY ตามลำดับ จากภาวะอุปทานโลกที่ยังคงตึงตัว ขณะเดียวกันความไม่แน่นอนทางภูมิรัฐศาสตร์ในตะวันออกกลางได้กดดันต้นทุนโลจิสติกส์ โดยเฉพาะค่าเบี่ยงแปรกันภัยและค่าระวางเรือที่อยู่ในระดับสูง ซึ่งทำให้ราคาปุ๋ยเคมีปรับตัวสูงขึ้นเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยย้อนหลัง

รูปที่ 10 ราคาปุ๋ยเคมีในประเทศ

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.)

รูปที่ 11 ราคาปุ๋ยเคมีตลาดโลก

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.)

แนวโน้มธุรกิจ

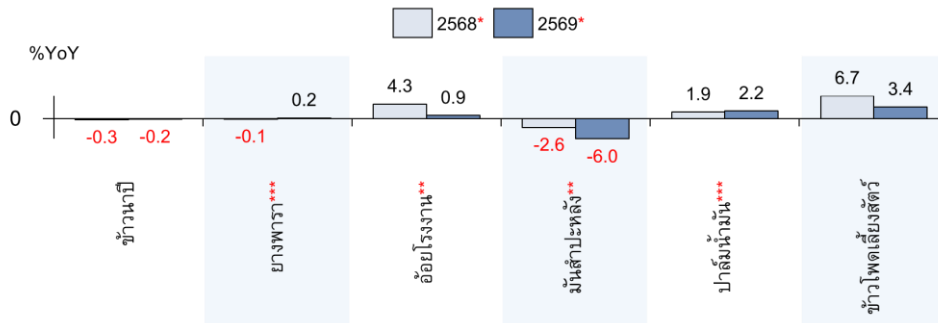
- ธุรกิจปุ๋ยในระยะ 1 ปีข้างหน้ามีแนวโน้มได้รับแรงกดดันจากหลายปัจจัย โดยเฉพาะความเสี่ยงของการกลับมาของปรากฏการณ์เอลนีโญในช่วงครึ่งหลังปี 2569 เป็นต้นไป ซึ่งอาจทำให้สภาพอากาศแปรปรวน ปริมาณน้ำฝนกระจายตัวไม่สม่ำเสมอ และระดับน้ำในแหล่งกักเก็บน้ำสำคัญลดลง ส่งผลให้เกษตรกรบางส่วนชะลอการขยายพื้นที่ปลูกหรือปรับลดปริมาณการผลิต และนำไปสู่การปรับลดความต้องการใช้ปุ๋ยทั้งระบบ ทั้งปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอินทรีย์ที่ใช้ควบคู่กัน นอกจากนี้ รายได้และกำลังซื้อของเกษตรกรยังมีแนวโน้มเปราะบางต่อเนื่องจากราคาพืชเศรษฐกิจสำคัญหลายรายการที่อยู่ในระดับไม่สูงมากนัก ทำให้เกษตรกรต้องให้ความสำคัญกับการจำกัดต้นทุนมากกว่าการเร่งลงทุน ส่งผลให้พฤติกรรมการใช้ปุ๋ยเปลี่ยนไปในเชิงระมัดระวังมากขึ้น เช่น ลดอัตราการใช้ปุ๋ยต่อไร่ หรือเลือกใส่เฉพาะช่วงที่จำเป็นของการเร่งการเจริญเติบโตของผลผลิต รวมถึงมีแนวโน้มปรับสัดส่วนการใช้ปุ๋ยโดยหันมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์บางส่วนเพื่อเสริมประสิทธิภาพและลดต้นทุนปุ๋ยเคมี
- ขณะเดียวกัน ต้นทุนปุ๋ยเคมีในระยะข้างหน้ายังคงเผชิญแรงกดดันจากราคาแม่ปุ๋ยในตลาดโลกที่ทรงตัวในระดับสูงเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยในอดีต ซึ่งได้รับอิทธิพลจากอุปทานของประเทศผู้ผลิตหลักที่ยังไม่กลับเข้าสู่ภาวะปกติเต็มที่ ประกอบกับความไม่แน่นอนด้านภูมิรัฐศาสตร์ที่กดดันต้นทุนพลังงานและโลจิสติกส์ รวมถึงความตึงเครียดจากสถานการณ์สงครามในตะวันออกกลางที่อาจทำให้ราคาน้ำมันและค่าขนส่งปรับตัวสูงขึ้นเพิ่มเติม อีกทั้งยังเพิ่มความเสี่ยงต่อการนำเข้าวัตถุดิบและแม่ปุ๋ยจากประเทศในภูมิภาคตะวันออกกลาง ซึ่งเป็นแหล่งผลิตแม่ปุ๋ยสำคัญของโลก หากเส้นทางการค้าหรือต้นทุนขนส่งถูกกดดันอาจส่งผลให้ห่วงโซ่อุปทานของไทยตึงตัวมากขึ้น ในบริบทดังกล่าว ปุ๋ยอินทรีย์จึงอาจเป็นทางเลือกเชิงเสริมที่ช่วยลดการพึ่งพาปุ๋ยเคมีนำเข้าในบางส่วน แม้ยังไม่สามารถทดแทนได้เต็มที่จากข้อจำกัดด้านความเข้มข้นของธาตุอาหารต่ำ ปัจจัยเหล่านี้ทำให้ต้นทุนการนำเข้าของ

ผู้ประกอบการไทยอยู่ในระดับสูงอย่างต่อเนื่อง และภายใต้ข้อจำกัดด้านกำลังซื้อของเกษตรกร ทำให้ผู้ผลิตและผู้นำเข้าปุ๋ยไม่สามารถส่งผ่านต้นทุนไปยังราคาขายปลีกได้เต็มที่ ส่งผลให้กำไรสุทธิปรับลดลง

- อย่างไรก็ตาม ยังมีปัจจัยสนับสนุนทั้งแนวโน้มการขยายพื้นที่เพาะปลูกและการดูแลรักษาแปลงปลูกของพืชเศรษฐกิจบางชนิดที่ยังมีความต้องการใช้ปุ๋ยค่อนข้างสูง เช่น อ้อยโรงงาน ปาล์มน้ำมัน และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตลอดจนกระแสการให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิตต่อไร่และคุณภาพผลผลิตในระยะยาว ซึ่งผลักดันให้เกษตรกรจำนวนหนึ่งยังจำเป็นต้องใช้ปุ๋ยเคมีอย่างต่อเนื่อง แม้อาจปรับลดปริมาณลงจากภาวะปกติ ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์เพื่อปรับปรุงโครงสร้างดินและเพิ่มความยั่งยืนของการผลิตในระยะยาว นอกจากนี้ประเทศไทยในฐานะประเทศเกษตรกรรมยังคงมีความต้องการปุ๋ยในภาคการผลิตเป็นพื้นฐาน เนื่องจากการเพาะปลูกไม่สามารถหลีกเลี่ยงการใช้ปุ๋ยเคมีได้อย่างสิ้นเชิง ทำให้ปุ๋ยเคมียังถือเป็นปัจจัยการผลิตที่จำเป็นต่อผลผลิตและรายได้ของเกษตรกร แม้ในภาวะที่ราคาต้นทุนสูงหรือผลตอบแทนพืชลดลงก็ตาม อีกทั้งผู้ประกอบการขนาดใหญ่ที่มีศักยภาพด้านการจัดหาวัตถุดิบและบริหารต้นทุน รวมถึงมีเครือข่ายกระจายสินค้าที่เข้มแข็ง ยังสามารถใช้กลยุทธ์ด้านการบริหารสต็อก การทำสัญญาซื้อขายล่วงหน้า และการพัฒนาสูตรปุ๋ยที่ตอบโจทย์การให้ผลผลิตต่อไร่สูงในงบประมาณที่จำกัด รวมถึงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ปุ๋ยผสมหรือปุ๋ยทางเลือกที่ผสมผสานคุณสมบัติของปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอินทรีย์ (เช่น Organic-based fertilizer) เพื่อตอบโจทย์พฤติกรรมการใช้ปุ๋ยที่เปลี่ยนไป ประกอบกับรัฐบาลได้ดำเนินนโยบายควบคุมราคาปุ๋ยและบริหารสต็อกควบคู่กับมาตรการอุดหนุนต้นทุนเกษตรกรและส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพและปุ๋ยทางเลือก เพื่อบรรเทาผลกระทบต่อต้นทุนที่พุ่งสูงขึ้น และประคองการเติบโตของธุรกิจปุ๋ยในประเทศ

รูปที่ 12 ประมาณการการเติบโตของเนื้อที่เพาะปลูก เนื้อที่เก็บเกี่ยว และเนื้อที่ให้ผลของพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของไทย

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.)

หมายเหตุ : *ข้อมูลพยากรณ์ ณ เดือน พ.ย. 68, ** เนื้อที่เก็บเกี่ยว, *** เนื้อที่ให้ผล

ผู้จัดทำบทวิเคราะห์

นางสาวศรีอำไพ อิงคกิตติ (sri-ampai@lhb.com.co.th)

วิจัยธุรกิจธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์

ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน)

Disclaimer:

ข้อมูล บทวิเคราะห์ และการแสดงความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในรายงานฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของแหล่งข้อมูลที่ได้รับมาจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน) จะไม่รับผิดชอบความเสียหายใดๆ ทั้งปวงที่เกิดขึ้นจากการนำข้อมูล บทวิเคราะห์ การคาดการณ์ และความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ไปใช้ โดยผู้ที่ประสงค์จะนำไปใช้ต้องยอมรับความเสี่ยงและความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเองโดยลำพัง

LH BANK BUSINESS RESEARCH

ดร. อนุปอล ศรีธัญพงศ์
ผู้อำนวยการอาวุโส สายงานวิจัยธุรกิจ

ณัฐชาติ วิรุฬห์อัศว
นักวิเคราะห์อาวุโส (Industry)

ธรรตล ศรีทองเต็ม
นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส

เชียวชาญ ศรีชัยยา
นักวิเคราะห์อาวุโส (Industry)

วิลันดา ดิสเรตติวัฒน์
นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส

วิชรพันธ์ นิยม
นักวิเคราะห์อาวุโส (Industry)

ณวัชร หันสุเวช
นักวิเคราะห์อาวุโส (Thematic)

ศรีอำไพ อิงคกิตติ
นักวิเคราะห์อาวุโส (Industry)

วิจัยธุรกิจ ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน)

จับใจ

เข้าใจ

ตอบโจทย์

Scan Here
For More Articles

<https://www.lhbank.co.th/economic-analysis/>

Disclaimer:

ข้อมูล บทวิเคราะห์ และการแสดงความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในรายงานฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของแหล่งข้อมูลที่ได้รับมาจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน) จะไม่รับผิดชอบความเสียหายใดๆ ทั้งปวงที่เกิดขึ้นจากการนำข้อมูล บทวิเคราะห์ การคาดการณ์ และความคิดเห็นต่างๆ ที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ไปใช้ โดยผู้ที่ประสงค์จะนำไปใช้ต้องยอมรับความเสี่ยงและความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเองโดยลำพัง